

שיעור מספר אחד

27 ליוני - 3 ביולי*

טבעו השליח של אלוהים

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי:
בראשית א' 26-28; בראשית ב' 15-17; א' יוחנן 16:2; יוחנן 14,15:3;
ב' קורинתיים 5:21; מתי 13,14:5.

פסוק לשינון: "הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצוה לאומים" (ישעיה נה':4).

עולמנו שרוי בבלגן ואנחנו בני האנוש הסיבה העיקרית לכך. זאת משום שטבענו במקור הוא רע. זה לא משנה כמה שאנחנו אוהבים לחשוב את עצמנו למתקדמים ומשתפרים, היסטוריית המאה האחרונה אינה מעודדת כלל; והנה, עוד לא הגענו לרבע מהמאה העכשווית ותמונת המצב אינה מזהירה גם כאן. אם מורה העבר על העתיד, כל שנוכל לצפות לו, כדברי פוליטיקאי בריטי לשעבר, הם: 'דם, עמל, דמעות וזיעה'. אף על פי כן לא הכל אבוד. נהפוך הוא, ישוע המשיח מת לשם סליחת החטאים שלנו, ודרך מותו יש לנו את הבטחת הישועה, השיקום וחידוש הכל. "וְאָרָא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה כִּי הַשָּׁמַיִם הָרִאשׁוֹנִים וְהָאָרֶץ הָרִאשׁוֹנָה עָבְרוּ וְהַיָּם אֵינָנו עוֹד" (התגלות 1:21).

איננו עוזבים ונטושים במרחבו של יקום קר ואדיש מדי שבכך נשאר לנו לדאוג לעצמנו. לעולם לא נוכל לעשות זאת, הכוחות הערוכים נגדנו הרבה יותר חזקים מאיתנו. משום כך, עוד לפני שנברא העולם, יזם אלוהים את תוכנית הישועה על-מנת להשיג בשבילנו את שלא נוכל להשיג בעצמנו.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-4 ביולי.

אלוהים ברא איש ואישה

אחת השאלות התמידיות שאנשים שואלים היא: מאיפוא באתי? בשני הפרקים הראשונים של התנ"ך (ולמעשה לאורך כל כתבי הקודש) ניתנת לנו התשובה לשאלה שנחשבת לחשובה ביותר. אחרי הכל, רק תוך תודעה אודות מקורנו תינתן לנו איזו שהיא התחלה בהבנה: מי אנחנו, מהי סיבת קיומנו, מהי הדרך בה אנו אמורים לחיות ולאן מועדות פנינו.

עיברו ברפרוף על בראשית פרקים א', ב', אבל התמקדו במיוחד על פרק א' פסוקים 26-28
מהם ההבדלים הגדולים שמופיעים בין בריאת האנושות לשאר הבריאה? מה בולט במיוחד בבני האנוש בהשוואה לשאר הבריאה?

1. אדם וחווה נבראו לאחר כל היצורים, הייתה להם כל הבריאה הנראית לעין פרושה לפנייהם לשם תגלית ולאחריותם.

2. אופן הבריאה שבה השתמש אלוהים ליצור את אדם וחווה, היה שונה מזה בו יצר את שאר בעלי החיים. עד כאן היה הצווים השמימיים: "יְהִי יוֹשְׁרָצוּ, יְעוֹפֵף, תּוֹצֵא" אולם ציוויים אלה פינו מקום להתייעצות: "נַעֲשֶׂה אָדָם". שלושת האישים המרכיבים את האלוהות, האב הבן והרוח התייעצו ביניהם. למרות ששני הפרקים האלה עוסקים בבריאת העולם וכל החי בו, ללא ספק מוקד הבריאה הוא בריאת המין האנושי.

3. אדם וחווה נבראו בצם אלוהים, בדמותם מה שלא נאמר על אף יצור אחר. אף על פי שהכתוב אינו מפרש מה זה להיות בצלמו ובדמותו של האלוהים, יוצא בזה שהאנושות שיקפה את אופיו של הבורא. בגלל שבני אנוש הם בעלי יכולת מוסרית שכמותה לא נמצא ביצורים אחרים (פרפרים הם יצורים יפים, אבל אינם מתחבטים בשאלות של נכון או לא נכון), להיברא בדמותו ובצלמו של האלוהים כנראה שמשמעו שברמה מסויימת הם שיקפו את אופיו של אלוהים.

4. אדם וחווה נועדו 'לרדות', לייצג את אלוהים עלי-אדמות ולמשול על שאר הבריאה, קריאה זו מצריכה אחריות.

בני האנוש מוצגים בתנ"ך בפרק הראשון, אבל לא בבידוד. אנו קיימים אבל ביחס לאלוהים. מה זה בא ללמד אותנו על המרכזיות שבה צריך להיות אלוהים בחיינו? ומדוע איננו שלמים בלעדיו? (ראו גם מעשי השליחים 17:28).

בחירה חופשית

בתיעוד הבריאה כלולה האזהרה מאלוהים שלא לאכול מעץ הדעת טוב ורע. (בראשית ב' 9). וכך כבר מלכתחילה אנו יכולים לראות את המרכיב המוסרי שהוענק לאנושות, מה שלא ניתן לאף יצור אחר. כפי שאמרנו בשיעור הקודם, יכולת השיפוט המוסרית היא אחת מן הדרכים לגילוי צלמו ודמותו של האלוהים.

מה נלמד מבראשית ב' 15-17 על מציאות הבחירה החופשית?

אלוהים יכל ליצור אנושות שתעשה את רצונו באופן אוטומטי. כך נוצרו ונועדו לדוגמא האור, השמש, הירח והכוכבים. הם מצייתים לאלוהים בלי מרכיב של בחירה. הם ממלאים את רצונו של אלוהים באופן אוטומטי דרך חוקים שמנחים את פועלם. אבל בריאת אדם וחווה הייתה מיוחדת. אלוהים ברא אותם לעצמו. אלוהים רצה שתהיה להם בחירה חופשית, לבחור לסגוד אותו מרצון ובלי כפייה. אחרת הם לא יאהבו אותו, משום שאהבה, כדי שתהיה אהבת אמת, חייבת להינתן בחופשיות. בגלל מקורה האלוהי, הבחירה החופשית של האדם מוגנת ומכובדת על-ידי אלוהים. הבורא אינו מתערב עם החלטות העמוקות והמתמידות של גברים ונשים. החלטות מוטעות הרות אסון הן, לפעמים התוצאות איומות, ובכל זאת, זה נוגד את אופיו של אדון העולם להכריח ולכפות כניעה וציות.

עיקרון הבחירה החופשית של האדם בעל שלוש השלכות חשובות:

מבחינה דתית: האלוהים הכל-יכול אינו מכון באופן חד-צדדי את רצונו ובחירתו של האדם.

מבחינה אתית: האדם יצטרך לתת דין וחשבון מוסריים על מעשיהם.

ומחינה מדעית: פעולות הגוף והמוח אינן נקבעות על-ידי סיבה ותוצאה בלבד. חוקים פיזיקליים מעורבים בפעילותנו, אבל בחירה חופשית משמעה שלנו הבחירה למעשינו, במיוחד לאלה שעניינם מוסריות.

מהם כמה מהבחירות המוסריות החופשיות שעליכם לעשות בשעות הבאות, הימים, השבועות? כיצד תוכלו לוודא שאתם משתמשים במתנה המקודשת הזו בדרך הנכונה? חישבו על השלכות של שימוש שגוי בבחירה החופשית.

הנפילה

”וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה-הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמַד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתֵּתֶן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ: וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תֵאָוֶה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת” (בראשית ג': 6,7).

אכילת הפרי הקטן כשלעצמו לא הייתה החטא. עלינו להביא בחשבון את הנסיבות שבו נאכל הפרי. אדם וחווה היו בעלי בחירה חופשית, הם נבראו על-ידי אלוהים בצלמו וכדמותו. זה כלל את החופש – אבל גם את החובה לציית לרצון אלוהים שנאמר להם מפורשות... הם אכלו את הפרי לא מתוך הכרח אלא מתוך בחירה. היה זה מעשם של אדם וחווה מתוך בחירה חופשית ובניגוד להוראות המפורשות שניתנו להם על-ידי אלוהים. כך גם עלינו לבחור בין אם נלך בדרך אלוהים ובין אם נוקיר או נפר את דבר אלוהים. אלוהים לא יכריח אף אחד להאמין בדברו. הוא לעולם לא יכריח אותנו לציית לו ואינו יכול להכריח אותנו לאהוב אותו. אלוהים מאפשר לכל אחד מאיתנו לבחור בעצמנו את הדרך בה נלך. אבל בסופו של דבר עלינו להיות מוכנים לחיות עם ההשלכות של בחירותינו.

בזה שאכלו אדם וחווה את הפרי, בתוקף מה שהם אמרו לאלוהים זה שהוא אינו השליט המושלם. ריבונותו הועלתה בספק. הם הוכיחו עצמם סוררים, וכתוצאה הם הביאו חטא ומוות למין האנושי.

”וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן-עֵדֶן לְעַבְדַּת-אֶת-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם: וַיִּגְרֶשׂ אֶת-הָאָדָם וַיִּשְׁפֹּן מִקֶּדֶם לְגֶן-עֵדֶן אֶת-הַכְּרִיבִים וְאֶת-לֶחֶט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׂמֵר אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים” (בראשית ג': 23 - 24).

אדם וחווה גורשו מגן עדן. זו הייתה השלכה מחייבת ורחמנית כאחד. אלוהים לא אפשר לאנושות מרדנית גישה לעץ החיים. עם דאגה אוהבת, שמר אלוהים מפני האפשרות שתעשה את אדם וחווה לחוטאים תמידיים, אין-סופיים, שבו עלולים היו להמשיך בחטאים באל-מוות. (תארו לכם חיי אל-מוות בעולם של כאב סבל ורוע כשלנו!).

אדם וחווה גורשו מהגן היפה לעבודה בשטח ידידותי פחות מחוצה לו. (פס' 23,24).

בהקשר של השיעור היום, קיראו את א' יוחנן 2:16. כיצד באים לידי ביטוי המרכיבים שבפסוק זה בנפילת האדם למצבו החוטא? באיזה דרכים עלינו להתמודד עם אותם פיתויים בחיינו?

יוזמתו של אלוהים להצלתינו

התנ"ך מראה שלאחר נפילתם של הורינו הקדמונים בדרך החטא, היה זה אלוהים שביקש אותם ולא להיפך. למעשה, אדם וחווה שניהם ניסו להחביא עצמם מנוכחותו של אלוהים. איזו מטאפורה רבת-עוצמה, לרוב המין האנושי הנפול: הם בורחים מהאחד שבה לבקשם, היחיד שיכול להצילם. אדם וחווה עשו זאת בגן עדן, ומבלעדי כניעה לחיזורי רוח הקודש, אנשים עדיין עושים זאת כיום.

למרבה המזל אלוהים לא השליך את ההורים הראשונים שלנו ואף אינו דוחה אותנו. מאותו יום שקרא אלוהים לאדם: "אֵיפֶה" (בר' 9: 3) ועד היום, הוא עדיין קורא לנו. "אלוהים כיתר את העולם באטמוספירה של חסד, אמיתית כשם שהאוויר מקיף את כדור הארץ, בנותנו את בנו כמתנה שאין שנייה לה. כל מי שבוחר לנשום את האטמוספירה נותנת החיים הזו- יחיה ויגדל לשיעור קומתם של גברים ונשים במשיח." אלן ג'יי וייט, הדרך למשיח עמ' 52 – תוקן על-ידי ישראל פישר. עמ' 68 במקור באנגלית. כמובן שההתגלות הגדולה ביותר של השליחות בפועל של אלוהים נראית בלובשו בשר ודם ובפועלו של ישוע. למרות שישוע בא לעולמנו לעשות דברים רבים (להביס את השטן, לגלות את אופיו האמיתי של האב, להוכיח שההאשמותיו של השטן שקר הם ולהראות שחוקיו של אלוהים ניתנים לשמירה) הסיבה העיקרית לבואו הייתה להקריב את חייו כקורבן המשיח על מזבח הצלב ככפרה על האנושות ולהציל אותנו מהתוצאה האולטימטיבית של החטא שהוא המוות השני.

מה מלמדים כל אחד מן הפסוקים הבאים על מותו של ישוע?

יוחנן 3: 14, 15

ישעיה 53: 4-6

ב' קורינתיים 5: 21

"אֵת זֶה אֲשֶׁר לֹא יָדַע חֲטָאת עֲשָׂה (אלוהים) לְחֲטָאת בְּעַדְנוּ, כְּדִי שְׂאֵנוּ נִלְבֵּשׂ אֶת הַצְּדָקָה שֶׁל אֱלֹהִים בּוֹ". הרעיון הזה נקרא 'החילוף הגדול', ישוע לקח על עצמו את חטאינו וסבל כחוטא בשביל שאנחנו בעודנו חטאים נוכל להיחשב לצדקה לפני האלוהים כמו ישוע עצמו.

דימויים של שליחות

משימת שליחות היא יוזמת אלוהים להצלתה של אנושות אובדת. משימת ההצלה של אלוהים מונעת על-ידי כוחה של האהבה שלו לכל אחד מאיתנו. אין סיבה יותר עמוקה מזו. אלוהים שלח את המשיח בנו במשימה להושיע את העולם כולו. הבשורה על-פי יוחנן לבדה מכילה יותר מארבעים הצהרות על המימד העולמי של משימתו של ישוע. לדוגמה יוחנן 17: 3; 12: 47. כשם ששלח האב את המשיח להושיע את העולם, כך שולח המשיח את חסידיו: **”כִּשְׁם שֶׁהָאֵב שָׁלַח אוֹתִי, כֵּן גַם אֲנִי שׁוֹלַח אֶתְכֶם.**” (יוחנן 21: 20). **קיראו את מתי 5:13,14. מהן שתי המטאפורות המשמשות כ'משימה' בפסוקים אלה, מה הם מייצגים?**

המטאפורות של מלח ואור מסמלות את לב תפקידו של המשיח בהשפעתו על האנושות. בעוד שמלח פועל מבפנים, בהיצטרפו למסה שאיתה הוא בה במגע, האור, להבדיל, פועל חיצונית ומאיר את כל אשר אליו הוא מגיע. המונח 'הארץ' במטאפורה של המלח כוונתו לאנשים שאיתם באים המשיחיים במגע, בעוד שהמונח 'אור העולם' כוונתו לעולם שבו אנשים יושבים בחושך ומחכים להארה.

בני-ישראל קיבלו עידוד לחיות לפי העקרונות המוסריים וכללי הבריאות שנתן להם אלוהים. היה עליהם להיות האור המאיר ומושך: **”וַיִּתֵּן לָאֹר גּוֹיִם**” (ישעיה 6: 49). קיומם הכולל במצב של בריאות, שגשוג ונאמנות לשבת של אלוהים ולשאר מצוותיו יכריזו ויעידו לאומות סביבם על מעשיו האדירים של אלוהים בבריאה ובגאולה. האומות, בהתבוננם על השיגשוג, יתקרבו אליהם ללמוד כיצד לדעת את אלוהים. (זה היה הרעיון בכל מקרה). לכשבא המשיח דיבר גם הוא על המלח, כדרך נוספת למתן עדות. על-ידי השפעתם, המשיחיים אמורים לרסן את השחיתות בעולם. לעיתים קרובות אנשים כופרים נמנעים ממעשים רעים בגלל תודעה מוסרית שמקורה בהשפעה המשיחית. משיחיים לא רק שמשפיעים לטובה על העולם המושחת הזה בנוכחותם, אלא גם בעירובם עם אנשים על-מנת לחלוק עימם את המסר המשיחי של הגאולה.

אור או מלח, עד כמה טוב מתן העדות שלכם ושל הקהילה שלכם לעולם סביב? האם האור מתעמעם, האם המלח תפל? אם כן, כיצד נוכל ללמוד שהשינוי וההתעוררות מתחיל איתנו באופן אישי?

לימוד נוסף: עסקנו במספר היבטים מסויימים של טבעו השליחותי של אלוהים. שליחות קשורה בעיקר לישועה במשיח, שהתגלמותו היא הנושא המרכזי של האמונה המשיחית ושליחותה. בחייו ובמותו, סלל ישוע את הדרך לגאולת כל המין האנושי. אנחנו כמאמיניו, כשליחיו, צריכים לבשר לאנשים את החדשות הטובות של מה שעשה ישוע עבורם.

"הקהילה המשיחית על-אדמות אורגנה למטרת שליחות, ורצון האדון לראות שהקהילה כולה מוצאת דרכים ואמצעים דרכם אנשים רמים ואנשים פשוטים, עשירים ועניים, יוכלו לשמוע את מסר האמת. לא כולם נקראו לעבודה אישית במדינות זרות, אבל כולם יכולים לעשות משהו, על-ידי תפילותיהם ומתנותיהם, לסייע בעבודת השליחים." (אלן ג'יי וייט Testimonies for the church Vol.6 p.29).

שאלות לדיון:

1. חישבו עוד על שאלת מקור האנושות. מדוע מוצאנו חשוב כל-כך? כיצד תוכל הבנה כזו של מקורותינו לעזור לנו להבין מי אנחנו ומה מרשת קיומנו?
2. כיצד עוזר לנו הציטוט הבא מכומר קתולי מהמסדר הישועי, להבין את קיומם של רצון חופשי, אהבה ורוע בעולמנו?
 "אם אלוהים רוצה ליצור יצורים אוהבים (בחיקוי אהבתו המושלמת), עליו ליצור יצורים חופשיים שעלולים להביא סבל ורוע בעולם על-פי בחירתם. הדינמיקה של אהבה וחופש דורשת שאלוהים יאפשר לנו חופש ומרחב פעולה על-מנת לגדול באהבה דרך החופש האנושי שלנו. האלטרנטיבה היחידה של אלוהים למתן יצורים חופשיים לבחור מעשים נטולי אהבה היא להימנע מלברוא יצורים אוהבים." (Robert J. Spitzer, *New Proofs for the Existence of God: Contributions of Contemporary Physics and Philosophy*, Kindle Edition (Eerdmans Publishing Co., 2010), p. 233).
3. מותו של ישוע היה מקרה יחיד שקרה לפני כאלפיים שנה בלב אומה קטנה בתוך האימפריה הרומית רחבת הידיים. אבל, לאירוע זה יש משמעות ניצחית לכל בן-אנוש. איזו אחריות מוטלת עלינו, משום שאנו מודעים לו, לספר למי שאינם יודעים? כיצד הם יוכלו ללמוד אודות קורבן המשיח אם לא נאמר להם אנחנו?